

tr. ř., jest odůvodněna. Správně poukazuje stížnost na to, že, byť i § 312 tr. zák. nevyžaduje, by urážka dosáhla takového stupně, jaký předpokládá urážka na cti podle §§ů 487 a násl. tr. ř., a stačí již pouhé vědomé zlehčování úřední autority napadené osoby, přece nevyčerpává skutkovou podstatu pouhé nezdvořilé nebo neslušné chování vůči veřejnému orgánu. V tomto případě zjištěný výrok: »Vy jste tady zbytečně!« není sám o sobě takového rázu, by se dalo o něm bez dalšího zjištění tvrditi, jak činí rozsudek, že se jím zlehčuje úřední autorita strážníka, jemuž podle zjištění rozsudku platil, a že by si toho pachatel musil býti vědom. Vždyť výrok ten může býti i jen prostým projevem názoru mluvícího, že přítomnost stráže na místě jest bezúčelnou, nebo zcela objektivní kritikou nařízení té stolice, jež stráž na dotyčné místo vyslala. Snižováním autority strážnickovy byl by výrok jen tehdy, kdyby měl ráz posměšný, nebo obsahoval výtku, že se strážník vměšuje do věci, jeho se netýkající, nebo pod., čehož však rozsudek vůbec nezjišťuje. Nehledíc k tomu, že bude též třeba uvažovati o výtce stížnosti, zda šlo o slova pronesená přímo od osoby k osobě vůči nadstrážníkovi Z-ovi, protože jich tento sám nezaslechl, jsa již několik kroků vzdálen, — přece nestačí uvedené zjištění skutkového stavu, by spolehlivě mohlo býti posouzeno, zda zjištěný výrok zakládá slovní urážku stráže ve smyslu §u 312 tr. zák.

Čís. 2088.

Skutková podstata podvodu ve smyslu §u 197 tr. zák. předpokládá, že pachatel již v době lstivého předstírání pojal úmysl, způsobiti jinému škodu.

Není podvodem, počínal-li si pachatel sice lstivě, avšak škoda vznikla z toho nahodile a nebyla jím zamýšlena a rozvážena.

Nespadá sem padělání podpisu dalšího směnečného příjemce, je-li majetek spoluzavázané manželky pachatelovy dostatečnou jistotou ku krytí směnečné pohledávky.

Maření exekuce (zákon ze dne 25. května 1883, čís. 78 ř. zák.).

Spadá pod ustanovení §u 3, nikoliv §u 1 zákona, prodal-li dlužník zabavenou věc za skutečnou její hodnotu a strženou částku rozdělil sám mezi věřitele v zákonném pořadí.

(Rozh. ze dne 15. září 1925, Zm I 551/25).

N e j v y š š í s o u d jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského jakožto nalézacího soudu v Hradci Králové ze dne 7. května 1925, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem podvodu ve smyslu §§ů 197, 200, 203 tr. zák. a přečinem maření exekuce ve smyslu §u 1 zák. ze dne 25. května 1883, čís. 78 ř. zák., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc nalézacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Napadený rozsudek zjišťuje, hodnotě veškeré výsledky hlavního přelíčení, že stěžovatel odevzdal sněmký zástupci firmy K., věda, že pod-

pisy Josefa K-e na nich jsou padělány. Výrok ten je vybudován na volném hodnocení celkového původního materiálu, zvláště přiznání se stěžovatelova, že mu podpisy na směnkách byly velmi nápadné, ale že se přes to K-e na věc blíže neptal, jakož i údajů svědka Josefa K-e, že má za stěžovatelem k požadování 95.000 Kč, že mu nikdy na směnku peníze nepůjčil, a v roce 1923 velmi málo se s ním stýkal. Ze všech těchto skutečností vyvozuje soud svůj shora uvedený závěr; proti tomuto na volném uvážení všech průvodů založenému přesvědčení soudu nelze brojiti samostatným hodnocením ojedinele, z celkové souvislosti vytržené okolnosti, že podle zjištění rozsudkových stěžovatel »patrně« podpis K-ův znal, ani novým přednesem, že K. na nemovitostech obžalovaného měl zajištěný úvěr ve výši 110.000 Kč, jenž pouze 60.000 Kč byl vyčerpán. Námitkami těmito brojí stížnost způsobem nepřipustným proti přesvědčení soudu, proti tomu, že jest v rozsudku (formálně bezvadně) zjištěno, že si stěžovatel počínal l s t i v ě, předav firmě K. směnky opatřené padělaným akceptem Josefa K-e.

K skutkové podstatě zločinu podvodu nestačí však pouze jednání lstivé, nýbrž vyhledává se dále, aby pachatel lstivým jednáním jiného uvedl v omyl v úmyslu, by někdo (v tomto případě firma K.) na svém majetku škodu utrpěl; počínal-li si pachatel lstivě a povstala-li nahodile škoda, která pachatelem nebyla rozvážena a zamýšlena, není tím ještě naplněn pojem podvodu ve smyslu Šu 197 tr. zák. V tomto směru vykazuje rozsudek podstatnou mezeru, omezuje se na stručnou větu, že »obžalovaný lstivým předstíráním zástupce zmíněné firmy uvedl v omyl, kterým škodu nejméně 14.000 Kč utrpěla«; nezjišťuje při tom, zda jednal též v úmyslu, by firmě K. škoda vznikla; stížnost vytýká rozsudku zcela právem vadnost, pokud se s tohoto hlediska nezabývá ani skutečností, že stěžovatel dal firmě K. též podpis své manželky, a že se soud majetkovými poměry této další směnečné dlužnice vůbec neobíral. Ze spisů rozepře, při hlavním přelíčení přečtených, vyplývá, že jako příjemkyně na směnkách podepsána byla též manželka stěžovatelova, Františka Š-ová, spolumajitelka pily v T., a že se smírem ze dne 2. října 1923 zavázala rukou společnou a nerozdílnou se stěžovatelem zaplatiti zástupci firmy 14.000 Kč. Přijetím směnky s padělaným podpisem Josefa K-e pozbyla firma K. ovšem směnečných práv proti K-ovi; pro škodu, která firmě skutečně vznikla, případně podle úmyslu stěžovatelova lstivým jednáním, totiž paděláním třetího podpisu na směnce vzejíti měla, není bezvýznamno, jakou jistotu poskytuje majiteli směnky majetek druhé příjemky, manželky obžalovaného, jejíž podpis je pravý, o níž podle seznamu jmění by bylo lze alespoň se domnívati, že knihovní její majetek, jakožto spoluvlastnice pily a různých pozemků, jistou záruku pro pohledávku 14.000 Kč poskytuje případně v době odevzdání směnky poskytoval. Je-li tomu tak, mohla by okolnost ta míti důležitý význam pro posouzení, zda jednal stěžovatel v úmyslu firmu K. poškoditi, neboť: poskytoval-li majetek směnečné spoludlužnice, Františky Š-ové, v době složení smének dostatečnou jistotu ku krytí pohledávání firmy K., nebylo by lze beze všeho vyloučiti možnost, že stěžovatel, byť si byl počínal vůči firmě lstivě co do podpisu třetího příjemce Josefa K-e, přece nejednal právě s ohledem na záruku pravým podpisem své manželky na

směnce v úmyslu, firmu K. na jejím majetku poškoditi, čímž by podstatný znak skutkové podstaty zločinu podvodu odpadl.

Avšak kromě náležitostí, již naznačených, předpokládá skutková postata zločinu podvodu též, že pachatel již v době listivého předstírání pojal úmysl, jinému způsobiti škodu; v projednávaném případě muselo by tedy kromě zákonných znaků, shora uvedených, býti též zjištěno, že stěžovatel již v okamžiku, kdy zástupci firmy K. odevzdal směnkou s padělaným podpisem Josefa K., sloužící za záruku včasného dodání dříví, byl pevně odhodlán, firmě nedodržením smlouvy buďto co do doby neb co do množství a jakosti přislíbeného dříví způsobiti škodu. Odhodlal-li se stěžovatel teprve později, z příčin jakýchkoli, svým závazkům nedostáti, buďto pro nedostatek peněz, nebo zboží, nebo následkem změnenné konjunktury, pro něho snad nepříznivé, ba dokonce z prosté svévole, nebylo by lze v jednání takovém (dodatečném) spatřovati zločin podvodu pro nedostatek primárního v době listivého předstírání vyhledávaného úmyslu, firmu poškoditi. Právem vytýká stížnost i po této stránce vadnost rozsudku, ježto se soud ani touto zákonitou náležitostí neobírá, ačkoli se tak mělo státi právě s ohledem na obsah spisu rozepře, podle něhož stěžovatel namítal, že 2000 m³ ve smluvené lhůtě nedodal pouze proto, že firmou mu bylo zapláceno pouze 15.000 Kč místo smluvených 20.000 Kč. Bylo proto v rozsahu shora vytčeném zmateční stížnosti vyhověti a ve smyslu §u 5 nov. ze dne 31. prosince 1877, čís. 3 ř. zák. z roku 1878 za souhlasu generální prokuratury již v zasedání neveřejném rozsudek jako zmatečný zrušiti.

K tomu se připomíná ještě toto: Zástupce poškozené firmy Prokop S. udal při hlavním přelíčení, že uzavřel obchod s obžalovaným na základě ručení Josefa K-e, jehož podpis považoval za správný, a o němž obžalovaný tvrdil, že jest jeho tichým společníkem. Směnkou s padělaným podpisem K-ovým obdržela firma již dne 13. ledna 1923. V dopisu byly firmou stanoveny podmínky platební 3 měsíční lhůta dodací a poukázáno stěžovateli v hotovosti 15.000 Kč. Podle tohoto stavu věci nelze vyloučit možnost, že vlastně škoda firmě způsobena případně stěžovatelem zamýšlená spočívá v tom, že firma, obdrževši dne 13. ledna 1923 směnkou, kterou považovala i co do podpisu Josefa K-e za pravou, a přijavši nabídku stěžovatelovu na kupní smlouvu dopisem z téhož dne konečně přistoupila a hotovost 15.000 Kč stěžovateli poukázala, a bude proto na soudu nalézacím, by při novém hlavním přelíčení, bez něhož se obejítí nelze, zkoumal, nesměřoval-li snad úmysl stěžovatelův k tomu, by skutkem v obžalobě uvedeným, totiž odevzdáním směnky s padělaným podpisem Josefa K-e, firmu přiměl listivě k uzavření smlouvy, a k poukázání 15.000 Kč a takto ji na jejím majetku poškodil.

Nelze dále upříti oprávnění stížnosti, pokud, opírajíc se o důvod zmatečnosti §u 281 čís. 10 tr. ř., vytýká rozsudku vadnost co do otázky, zda jde tu o přečin maření exekuce ve smyslu §u 1, či pouze o přestupek §u 3 zákona ze dne 28. května 1883, čís. 78 ř. zák. Lze přisvědčiti názoru rozsudku, že jest jedině věcí soudu, by výtěžek za zabavené věci podle předpisů exekučního řádu mezi zástavní věřitele rozdělil, a zajisté naplňovalo by zcizení zabaveného dříví, kdyby stěžovatel ze stržených peněz byl libovolně zaplatil pohledávky věřitelů, nešetře při tom pořadí podle zájemního protokolu nabytých práv zástavních, skutkovou pod-

statu přečinu případně přestupku Šu 1 zákona podle toho, zda škoda vzešlá věřitelům tímto svémocným prodejem dříví a rozdělením výtěžku převyšuje 100 Kč, čili nic. Avšak podle zájemního protokolu bylo dolové dříví pol. 3 zabaveno: dne 3. října 1922 pro pohledávku firmy T. ve výši 4182 Kč 50 h s přísl., téhož dne pro první pohledávku diskontní společnosti ve výši 1208 Kč 41 h, a dne 25. listopadu 1922 pro pohledávku všeob. pens. ústavu 168 Kč 70 h s přísl.; pak následuje dle zájemního protokolu 7 jiných exekucí a na 8. místě ze dne 17. března 1923 zájem pro druhou pohledávku diskontní společnosti 4950 Kč s přísl. Obžalovaný udal, že z výtěžku za prodané dříví zaplatil firmě T. asi 6000 Kč, pak pohledávku všeob. pens. ústavu a také pohledávku diskontní společnosti — podle rozsudku patrně »první«. Dle tohoto zodpovídání se byl by tedy stěžovatel uspokojil první tři shora jmenované věřitele správně podle zákona v pořadí zájemním protokolem osvědčeném; pokud by nyní bylo prokázáno, že dříví prodal za cenu skutečné jeho hodnotě odpovídající, a že celý tento výtěžek vynaložil k úhradě pohledávek shora uvedených tří věřitelů — v zákonném pořadí uspokojených — a, že mu dále ku krytí ostatních zástavních věřitelů již z výtěžku ničeho nezbylo, byl by vlastně výsledek jeho svémocného jednání týž, jako při exekuční dražbě a rozdělení výtěžku soudem podle předpisů exekučního řádu. Nebylo by pak lze mluvit o úmyslu, svémocným prodejem zabavených věcí zmařiti uspokojení věřitelů v celku neb z části a není při takovém postupu ani myslitelná škoda, jak ji vyhledává ustanovení Šu 1 zákona. Šlo by tudíž v takovém případě pouze o přestupek ve smyslu Šu 3 zákona. Zda však skutkové předpoklady pro takový závěr tu jsou, se v napadeném rozsudku nezjišťuje; uvádí se ovšem, že stěžovatel dolové dříví v ceně 11.900 Kč prodal; zda však tato v poznámce zájemního protokolu výkonným orgánem uvedená cena odpovídá skutečně ceně onoho dříví v době, kdy dříví stěžovatelem bylo prodáno, nebo jaká byla v době trestného činu cena tohoto dříví a, jaké množství onoho dříví ve skutečnosti bylo zabaveno, rozsudek nezjišťuje, ačkoli se tak mělo státi již se zřetelem na seznání svědka Františka P-a, že měření dříví nepředsevzal, nýbrž zastavil dříví toliko na základě vlastního udání účetního Josefa B-a. Bude-li tak soudem dodatečným šetřením zjištěno množství zabaveného dříví i skutečná jeho cena v době svémocného prodeje a výše stěžovatelem docíleného výtěžku, bude na soudu, by dále zjistil, zda stěžovatel tento celkový výtěžek (skutečné ceně dříví odpovídající) odevzdal věřitelům a to v pořadí, jak vyplývá ze zájemního protokolu. Stalo-li se tak, bylo by v tomto svémocném vykonání funkcí exekučního soudu stěžovatelem spatřovati pouze přestupek ve smyslu Šu 3 zákona. I v tomto bodě bylo tedy uznati za souhlasu generální prokuratury ve smyslu Šu 5 cit. nov. z roku 1877, jak shora uvedeno.

Čís. 2089.

Ochrana republiky (zákon ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n.).

Výrok: »já Vám s... na takovou republiku«, pronesený ve veřejné místnosti před 15—16ti lidmi spadá pod ustanovení Šu 14 čís. 5, nikoliv Šu 20 zákona.